

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro dopravu a cestovní ruch

2008/0016(COD)

26. 6. 2008

STANOVISKO

Výboru pro dopravu a cestovní ruch

pro Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku

k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů
(KOM(2008)0019 – C6-0046/2008 – 2008/0016(COD))

Navrhovatelka: Inés Ayala Sender

PA_Legam

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

I. Ustanovení návrhu směrnice v sektoru dopravy

Dne 23. ledna 2008 předložila Komise řadu podnětů v oblasti boje proti změně klimatu, jejichž součástí je i tento návrh směrnice o podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů. Komise v tomto návrhu předkládá rámec pro podporu užívání energie z obnovitelných zdrojů, přičemž se zaměřila na elektrárenský sektor, sektor vytápění a chlazení a sektor dopravy.

Pro sektor dopravy směrnice stanoví v oblasti užívání energie z obnovitelných zdrojů specifické cíle, které se konkrétně týkají biopaliv a biokapalin, jejichž podíl musí do roku 2020 dosáhnout 10 %. Tak by bylo možné zajistit jednotnost technických specifikací u pohonných hmot a jejich dostupnost, zaručit dodávky prostřednictvím domácí produkce i dovozu, omezit závislost na ropě a podpořit evropskou výrobu biopaliv, která je z důvodu vysokých výrobních nákladů stále poměrně nízká.

Návrh směrnice mimo jiné zavádí systém, který má zajistit udržitelnost biopaliv z hlediska životního prostředí prostřednictvím řady kritérií (článek 15), která jsou podmínkou pro zahrnutí biopaliv do cílů vyčíslených ve směrnici a pro jejich způsobilost k finanční podpoře:

- úspora emisí skleníkových plynů ve výši alespoň 35 %;
- zrušení výroby ze surovin získaných z půdy s vysokou hodnotou (lesy nenarušené lidskou činností, oblasti určené k účelům ochrany přírody či louky s vysokou hodnotou biologické rozmanitosti);
- zabránění přeměnám půdy obsahující velké zásoby uhlíku, jako například mokřady a zalesněné plochy, na oblasti určené na výrobu biopaliv.

V článku 16 se zavádí systém ověřování těchto kritérií pro biopaliva vyrobená v Unii a pro biopaliva dovážená.

V článku 17 je stanoven způsob výpočtu úspory emisí skleníkových plynů při výrobě biopaliv podle hodnot a metod uvedených v příloze VII, které zohledňují negativní a pozitivní účinky přeměny půdy, jako je nekompensovaný únik části uhlíku obsaženého v zemi do atmosféry.

V článku 18 se zavádí povinnost členských států dostatečně informovat veřejnost o dostupnosti biopaliv v dopravě (v prodejních místech by měla být označena biopaliva, která ve směsích s minerálními oleji přesahují 10 %). Motorová nafta obsahující alespoň 7 % bionafty musí být nejpozději ode dne 31. prosince 2010 v prodeji u všech čerpacích stanic, které mají alespoň dvě čerpadla, a nejpozději ode dne 31. prosince 2014 musí být v prodeji motorová nafta obsahující alespoň 10 % bionafty.

II. Postoj navrhovatelky

Navrhovatelka se pokusila zodpovědět otázky související s užíváním biopaliv v dopravě a s jejich udržitelností z hlediska životního prostředí i s ekonomickou udržitelností a zohlednila přitom současnou situaci jak na celém světě, kde dochází k nárůstu cen surovin, za což je částečně svalována vina na biopaliva, tak v Evropě, kde se některé členské státy před nedávnem rozhodly, že výrobu biopaliv přerouší. Dosažení cíle 10 % je tak stále více nejisté.

Biopaliva musí významně snížit emise skleníkových plynů, ale musí rovněž respektovat environmentální a sociální požadavky v odvětví zemědělství a hospodářské požadavky související s dopravou. V budoucnu musí být biopaliva navíc používána ve všech druzích dopravy, včetně dopravy námořní a letecké, a nesmí se omezovat pouze na dopravu silniční.

Navrhovatelka se zaměřila na články týkající se biopaliv a chtěla se věnovat především těmto otázkám:

- Cíl, kterým je dosáhnout do roku 2020 10% podílu pohonných hmot potřebných v dopravním sektoru, není možné uskutečnit, pokud nebudou hojně využívána biopaliva první generace, která představují vážné sociální a environmentální problémy. Kolem užívání biopaliv druhé generace před rokem 2020 stále panují technické a ekonomické otázky. Navrhovatelka proto doporučuje, aby byl k dosažení cíle 10 % zaujat pružný a progresivní postoj.
- Navrhovatelka si přeje, aby byla kritéria udržitelnosti z hlediska životního prostředí a sociální udržitelnosti slučitelná s kritérii, která jsou v současnosti projednávána v rámci návrhu revize směrnice 98/70/ES o jakosti pohonných hmot v návaznosti na zprávu, která byla přijata dne 6. prosince 2007 ve výboru ENVI v prvním čtení. V zájmu zlepšování tvorby právních předpisů se zdá být nutné, aby oba návrhy obsahovaly stejná kritéria poskytující vysoké environmentální a sociální záruky.
- Do návrhu by měly být začleněny i jiné zdroje energie, než jsou biopaliva.
- Postup projednávání ve výborech – v rámci mezinárodních dohod se na kritéria udržitelnosti musí vztahovat regulativní postup s kontrolou.

POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Výbor pro dopravu a cestovní ruch vyzývá Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku jako příslušný výbor, aby do své zprávy začlenil tyto pozměňovací návrhy:

Pozměňovací návrh 1

Návrh směrnice Bod odůvodnění 2

Znění navržené Komisí

Zejména zvýšené užívání biopaliv v dopravě je jedním z neúčinnějších nástrojů, jak může Společenství snížit svou závislost na dovážené ropě – kde je problém bezpečnosti zásobování energií nejvíce akutní – a ovlivnit trh s pohonnými

Pozměňovací návrh

Zvýšené užívání energie z obnovitelných zdrojů v dopravě, **zejména biopaliv, ale také vodíku z obnovitelných zdrojů energie, například palivových článků**, je jedním z neúčinnějších nástrojů, jak může Společenství snížit svou závislost na

hmotami pro dopravu.

dovážené ropě – kde je problém bezpečnosti zásobování energií nejvíce akutní – a ovlivnit trh s pohonnými hmotami pro dopravu.

Odůvodnění

Biopaliva nejsou jedinou technologií, která by měla být zohledněna při výpočtu 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy. Je třeba podporovat i jiné technologie, jako např. vodík.

Pozměňovací návrh 2

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 14 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(14a) V zájmu snížení emisí skleníkových plynů v rámci Evropské unie a snížení její závislosti na dovozu energie by měl být rozvoj obnovitelné energie v úzkém vztahu se zvyšováním energetické účinnosti.

Odůvodnění

Předpokladem pro rozvoj obnovitelné energie ve velkém rozsahu je, aby výrazně snížil celkovou spotřebu energie (zejména prostřednictvím opatření ke zvýšení energetické účinnosti).

Pozměňovací návrh 3

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 36

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(36) Zasedání Evropské rady v Bruselu v březnu 2007 vyzvalo Komisi, aby navrhla komplexní směrnici o užívání všech obnovitelných zdrojů energie, která by mohla obsahovat kritéria a ustanovení k zajištění udržitelného poskytování a užívání bioenergie. Tato kritéria by měla tvořit soudržnou část širšího režimu vztahujícího se také na biokapaliny, a ne

(36) Zasedání Evropské rady v Bruselu v březnu 2007 vyzvalo Komisi, aby navrhla komplexní směrnici o užívání všech obnovitelných zdrojů energie, která by mohla obsahovat kritéria a ustanovení k zajištění udržitelného poskytování a užívání bioenergie. Tato kritéria by měla tvořit soudržnou část širšího režimu vztahujícího se také na biokapaliny, a ne

pouze na biopaliva. Tato kritéria udržitelnosti by proto měla být zahrnuta do této směrnice. S cílem vyloučit dodatečné náklady podnikům a **nesoudržnost** z hlediska životního prostředí, která by byla spjata s nejednotným přístupem, je zásadní, aby kritéria udržitelnosti s ohledem na biopaliva **byla sladěna mezi touto směrnicí a směrnicí 98/70/ES**. Komise by v roce 2010 měla navíc přezkoumat, zda by měly být zařazeny další způsoby použití biomasy.

pouze na biopaliva. Tato kritéria udržitelnosti by proto měla být zahrnuta do této směrnice. S cílem vyloučit dodatečné náklady podnikům a **v zájmu tvorby lepších právních předpisů Společenství s cílem zabránit nesoudržnosti** z hlediska životního prostředí, která by byla spjata s nejednotným přístupem, je zásadní, aby kritéria udržitelnosti s ohledem na biopaliva **stanovená v této směrnici a kritéria stanovená ve směrnici 98/70/ES byla stejná**. Komise by v roce 2010 měla navíc přezkoumat, zda by měly být zařazeny další způsoby použití biomasy.

Odůvodnění

Kritéria udržitelnosti z hlediska životního prostředí navržená Komisí musí být stejná jako kritéria stanovená ve směrnici 98/70/ES o jakosti pohonných hmot, jejíž první čtení je v pokročilejším stadiu než čtení tohoto návrhu. Je nezbytné zabránit jakékoliv nesoudržnosti norem těchto dvou směrnic, které se týkají stejného odvětví, avšak přistupují k němu z odlišné perspektivy.

Pozměňovací návrh 4

Návrh směrnice Bod odůvodnění 48

Znění navržené Komisí

(48) S cílem umožnit dosažení cíle 10% podílu **biopaliv** je nezbytné umístit na trh směsi s vyššími přídávky bionafty v motorové naftě, než stanoví norma EN590/2004.

Pozměňovací návrh

(48) S cílem umožnit dosažení cíle 10% podílu **energie z obnovitelných zdrojů v dopravě** je **s ohledem na biopaliva** nezbytné umístit na trh směsi s vyššími přídávky bionafty v motorové naftě, než stanoví norma EN590/2004.

Odůvodnění

Biopaliva nejsou jedinou technologií, kterou je třeba zohlednit při výpočtu 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy. Je třeba podporovat i jiné technologie, jako např. vodík.

Pozměňovací návrh 5

Návrh směrnice

Bod odůvodnění 48 b (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(48b) Je třeba věnovat zvláštní pozornost výrobnímu a logistickému řetězci biopaliv, zejména dostupné infrastruktuře a jejich přepravě a distribuci v celé Evropské unii. Logistický řetězec umožňující dodávky biopaliv je významným prvkem při dodržování cíle, kterým je snižování emisí skleníkových plynů. Z tohoto důvodu by mělo být největší prioritou snížení emisí skleníkových plynů, které jsou vyprodukovány v jeho průběhu. Proto je třeba podporovat vytváření výrobní, logistické a distribuční infrastruktury pro biopaliva, především prostřednictvím projektů financovaných v rámci transevropských energetických sítí.

Odůvodnění

Používání biopaliv v Evropské unii by mělo jít ruku v ruce s investičním úsilím týkajícím se výrobní, distribuční a logistické infrastruktury, např. v souvislosti s transevropskými energetickými sítěmi, aby nedostatek infrastruktury nezpomalil dosažení cíle. Pokud by navíc byly přepravní trasy mezi místem výroby a místem distribuce biopaliv příliš dlouhé, vedly by k emisím skleníkových plynů a k nebezpečí, že bude omezen čistý přínos biopaliv z hlediska snížení emisí.

Pozměňovací návrh 6

Návrh směrnice

Čl. 3 – odst. 3 – pododstavec 2 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Při výpočtu podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě se započítají alternativní energie, jako jsou biopaliva a jiné biokapaliny, vodík z obnovitelných zdrojů energie, například palivové články, či elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů energie.

Odůvodnění

Biopaliva nejsou jedinou technologií, kterou je třeba zohlednit při výpočtu 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů v odvětví dopravy. Je třeba podporovat i jiné technologie, jako např. vodík.

Pozměňovací návrh 7

Návrh směrnice

Čl. 4 – odst. 1 – odrážka 2 a (nová)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

V oblasti dopravy musí vnitrostátní akční plány kromě opatření uvedených v předchozím pododstavci obsahovat konkrétnější opatření na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů a logistického řetězce, včetně biopaliv, plyných paliv (jako je biomethan), vodíku a elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. Tato opatření, která jsou způsobilá pro financování v rámci transevropských energetických sítí, musí prostřednictvím investic do infrastruktury usnadňovat výrobu obnovitelné energie v celé Evropské unii a její přepravu a distribuci přímo ke spotřebiteli. Je rovněž třeba vzít v úvahu, že členské státy musí poskytnout pobídky pro rozvoj čerpací infrastruktury, aby byly vytvořeny nezbytné podmínky pro rozšířenou udržitelnou mobilitu.

Odůvodnění

Používání energie vyrobené z obnovitelných zdrojů musí být podporováno investicemi do výrobní a distribuční infrastruktury a logistiky, např. prostřednictvím transevropských energetických sítí, aby nedostatek infrastruktury nezpomalil dosažení cíle.

Pozměňovací návrh 8

Návrh směrnice
Článek 14 – název

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Přístup k distribuční soustavě **elektriny**

Přístup k distribuční soustavě

Odůvodnění

Je zásadní, aby byl režim podpory vytvořený pro používání bioplynu k výrobě tepla a elektriny doprovázen finančně neutrálními režimy podporujícími výrobu biomethanu v kvalitě, která je vhodná pro vstřikování do potrubí a pro použití ve vozidlech.

Pozměňovací návrh 9

Návrh směrnice
Článek 15 – název

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Kritéria udržitelnosti z hlediska životního prostředí pro biopaliva a jiné biokapaliny

Kritéria udržitelnosti z hlediska životního prostředí **a kritéria sociální udržitelnosti** pro biopaliva a jiné biokapaliny

Odůvodnění

Do článku 15 musí být začleněny požadavky týkající se sociálních kritérií, a to v souladu se zprávou, kterou přijal v prvním čtení výbor ENVI Evropského parlamentu a jež se týkala změny směrnice 98/70/ES o jakosti pohonných hmot, aby byla kritéria v obou směrnících stejná. Je nezbytné zabránit jakékoliv nesoudržnosti norem těchto dvou směrnic, které se týkají stejného odvětví, avšak přistupují k němu z odlišné perspektivy.

Pozměňovací návrh 10

Návrh směrnice
Článek 16 – název

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

Ověření souladu s kritérii udržitelnosti z hlediska životního prostředí pro biopaliva a jiné biokapaliny

Ověření souladu s kritérii udržitelnosti z hlediska životního prostředí **a s kritérii sociální udržitelnosti** pro biopaliva a jiné biokapaliny

Odůvodnění

Výroba biopaliv může v oblastech výroby, zejména v zemích, jež nejsou členy EU, vést k vážným sociálním problémům. Členské státy a Komise se proto při ověřování toho, zda jsou dodržována kritéria, musí vedle environmentálních aspektů zabývat i všemi sociálními aspekty výroby biopaliv.

Pozměňovací návrh 11

Návrh směrnice Čl. 16 – odst. 3

Znění navržené Komisí

3. Členské státy požadují, aby hospodářské subjekty předložily spolehlivé informace a na žádost členského státu zpřístupnily údaje, na kterých jsou tyto informace založeny. Členské státy požadují, aby hospodářské subjekty zajistily přiměřenou úroveň nezávislé kontroly informací, které předkládají, a poskytly o provedení této kontroly důkazy. Kontrola ověří, zda jsou systémy využívané hospodářskými subjekty přesné, spolehlivé a zabezpečené proti podvodu. Také zhodnotí četnost odebrání vzorku a použitou metodiku a obsáhlost údajů.

Pozměňovací návrh

3. Členské státy požadují, aby hospodářské subjekty předložily spolehlivé informace ***o udržitelnosti biopaliv a jiných biokapalin z hlediska životního prostředí i o jejich sociální udržitelnosti*** a na žádost členského státu zpřístupnily údaje, na kterých jsou tyto informace založeny. Členské státy požadují, aby hospodářské subjekty zajistily přiměřenou úroveň nezávislé kontroly informací, které předkládají, a poskytly o provedení této kontroly důkazy. Kontrola ověří, zda jsou systémy využívané hospodářskými subjekty přesné, spolehlivé a zabezpečené proti podvodu. Také zhodnotí četnost odebrání vzorku a použitou metodiku a obsáhlost údajů.

Odůvodnění

Výroba biopaliv může v oblastech výroby, zejména v zemích, jež nejsou členy EU, vést k vážným sociálním problémům. Členské státy a Komise se proto při ověřování toho, zda jsou dodržována kritéria, musí vedle environmentálních aspektů zabývat i všemi sociálními aspekty výroby biopaliv.

Pozměňovací návrh 12

Návrh směrnice Čl. 16 – odst. 6

Znění navržené Komisí

6. Rozhodnutí podle odstavce 4 se přijímají

PE404.723v02-00

Pozměňovací návrh

6. Rozhodnutí podle odstavce 4 se přijímají

AD\727404CS.doc

10/13

postupem podle čl. 21 odst. 2. Tato rozhodnutí budou platná nejdéle 5 let.

postupem podle čl. 21 odst. 3. Tato rozhodnutí budou platná nejdéle 5 let.

Odůvodnění

Evropský parlament musí být prostřednictvím regulativního postupu s kontrolou zapojen do zajišťování souladu dvoustranných a vícestranných dohod s kritérii udržitelnosti z hlediska životního prostředí a s kritérii sociální udržitelnosti.

Pozměňovací návrh 13

Návrh směrnice

Čl. 18 – odst. 3 a (nový)

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

3a. Odstavce 2 a 3 platí stejným způsobem pro benziny obsahující bioethanol.

Odůvodnění

Pro dosažení cílů v oblasti biopaliv je nezbytná rozšířená dostupnost benzinů s podílem biopaliv na všech čerpacích stanicích.

Pozměňovací návrh 14

Návrh směrnice

Čl. 20 – odst. 5 – písm. a

Znění navržené Komisí

Pozměňovací návrh

(a) výhody a náklady týkající se různých biopaliv z hlediska životního prostředí, účinky dovozních politik Společenství na ně, aspekty bezpečnosti dodávek a možnosti zajistit vyrovnaný přístup mezi domácí výrobou a dovozy;

(a) výhody a náklady týkající se různých biopaliv z hlediska životního prostředí **a ze sociálního hlediska**, účinky dovozních politik Společenství na ně, aspekty bezpečnosti dodávek a možnosti zajistit vyrovnaný přístup mezi domácí výrobou a dovozy;

Odůvodnění

Ve zprávách předkládaných Parlamentu a Radě by neměla Komise zohledňovat pouze environmentální kritéria, ale také výše uvedená sociální kritéria.

Pozměňovací návrh 15

Návrh směrnice

Čl. 20 – odst. 5 – pododstavec 2

Znění navržené Komisí

Případně navrhne opravná opatření.

Pozměňovací návrh

Při zohlednění informací uvedených v písmenech a) až d) případně navrhne opravná opatření **týkající se podílu energie z obnovitelných zdrojů v dopravě a environmentálních a sociálních kritérií pro biopaliva.**

Odůvodnění

Je vhodné upřesnit typ opravných opatření týkajících se jak podílu energie z obnovitelných zdrojů, kterého má být dosaženo v dopravě a jenž se může měnit podle vývoje trhu a vědeckého pokroku, tak environmentálních a sociálních kritérií, která je třeba dodržovat.

Pozměňovací návrh 16

Návrh směrnice

Příloha III – řádek 2 – sloupec 1

Znění navržené Komisí

Bioethanol (ethanol z biomasy)

Pozměňovací návrh

Bioethanol (ethanol z biomasy **a/nebo z biodegradabilního podílu odpadů užívaný jako biopalivo**)

Odůvodnění

Definice bioethanolu v příloze směrnice by měla být sladěna s definicí směrnice 2003/30/ES o podpoře užívání biopaliv nebo jiných obnovitelných pohonných hmot v dopravě přidáním zmínky o užívání odpadů při výrobě biopaliv.

POSTUP

Název	Energie vyráběná z obnovitelných zdrojů
Referenční údaje	KOM(2008)0019 – C6-0046/2008 – 2008/0016(COD)
Příslušný výbor	ITRE
Výbor, který zaujal stanovisko Datum oznámení na zasedání	TRAN 19.2.2008
Navrhovatel Datum jmenování	Inés Ayala Sender 26.2.2008
Projednáni ve výboru	29.5.2008
Datum přijetí	24.6.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 24 –: 17 0: 2
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Gabriele Albertini, Inés Ayala Sender, Etelka Barsi-Pataky, Paolo Costa, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Arūnas Degutis, Christine De Veyrac, Petr Duchoň, Saïd El Khadraoui, Robert Evans, Francesco Ferrari, Brigitte Fouré, Mathieu Grosch, Georg Jarzembowski, Timothy Kirkhope, Dieter-Lebrecht Koch, Jaromír Kohlíček, Bogusław Liberadzki, Eva Lichtenberger, Seán Ó Neachtain, Josu Ortuondo Larrea, Paweł Bartłomiej Piskorski, Reinhard Rack, Brian Simpson, Renate Sommer, Dirk Sterckx, Silvia-Adriana Țicău, Yannick Vaugrenard
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Margrete Auken, Philip Bradbourn, Lily Jacobs, Elisabeth Jeggle, Maria Eleni Koppa, Helmuth Markov, Rosa Miguélez Ramos, Vural Öger, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Corien Wortmann-Kool
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Ioannis Gklavakis, Helmut Kuhne, Maria Petre, Eoin Ryan